

Міщенко А.С.

Студентка кафедри політології,

Запорізького національного університету, м. Запоріжжя

Наук. кер.: к. істор. н., доц. кафедри політології ЗНУ Горло Н.В

ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЯ ВЛАДИ В УКРАЇНІ ЯК ЗАПОРУКА СТАЛОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА

Реформа децентралізації вважається однією з найбільш успішних реформ української влади. Правомірно її можна вважати реформою, яка перебудовує управлінську систему країни, трансформуючи адміністративний спадок Радянського Союзу на більш рушійний та ефективний механізм управління місцевим розвитком. Децентралізація представляє собою укрупнення територій, передачу повноважень на місця і наділення місцевих влад необхідними ресурсами, що спонукає змінити існуючу практику міжбюджетних відносин і запровадити фінансову децентралізацію. Мета реформи – зробити громади спроможними та ефективними за рахунок власних ресурсів. Дана робота є актуальною тому, що за довгий період застою розвитку сільських місцевостей накопичилася значна кількість екологічних проблем, які обездолені села самостійно, маючи малий бюджет, не здатні вирішити. Поява та поширення реформи децентралізації дали поштовх до активізації дослідницької діяльності щодо ефективного співвідношення реформи та сталого розвитку, що знайшло відображення у роботах М.І. Стегней, Я.В. Остафійчука, І.О. Іртищева, М.А. Лепського, І.О. Кудінова, Г.В. Устимчука та ін.

Мета роботи полягає в обґрунтуванні необхідності ще більш інтенсивного впровадження на теренах України реформи децентралізації як головного чинника, який може забезпечити сталий розвиток в українських місцевостях.

Метою сталого розвитку в Україні є забезпечення гідної якості життя українців за допомогою збалансованого використання соціальних, економічних та екологічних ресурсів. Використання цих ресурсів є складовими подальшого розвитку суспільства, зокрема, сприятиме уникненню техногенних та екологічних катастроф. Цілі децентралізації та сталого розвитку схожі, вони базуються на вирішенні базових актуальних питань для суспільства. Ефективного та швидкого розв'язання потребують такі проблеми, як: 1) зношеність теплових, каналізаційних та водопостачальних мереж як наслідок появи ризику техногенної катастрофи; 2) проблеми подорожчання електроенергії та неспроможність розраховуватися за світло, або взагалі відсутність або застарілість енергоносіїв; 3) проблема вивозу сміття з сільських місцевостей та, як наслідок, виникнення масового забруднення, яке сприяє виникненню та розвитку екологічної катастрофи; 4) демографічна криза, старіння або взагалі вимирання сільського населення у зв'язку з урбанізацією та безперспективним існування села.

На сьогодні більшість вказаних проблем вирішується завдяки впровадженню реформи децентралізації. У громадах залишається 85% власних надходжень, вона є повноправним контролером та користувачем власних грошей. Також громадам надаються субвенції (грошова допомога для вирішення конкретної проблеми), які розподіляються на базі певних коефіцієнтів (кількість населення, площа території). Саме за рахунок даних субвенцій більшість ефективних об'єднаних територіальних громад провели капітальний ремонт доріг, будинків культури, дошкільних навчальних закладів, загальноосвітніх шкіл, фельдшерсько-акушерських пунктів, будівель центрів надання адміністративних послуг. Проведено газифікацію, реконструкцію вуличного освітлення, систем водопостачання, а також придбано спеціальну техніку комунального призначення. Саме поява перерахованих змін сприяють забезпеченню нових робочих місць та забезпечують соціальну та економічну сталість територій. Величезний внесок у розвиток та поширення децентралізації та сталого розвитку здійснює проект ЄС/ПРООН «Місцевий розвиток, орієнтований на громаду», який підтримує врядування за участі громад та ініціативи, впроваджувані громадами, щоб покращити умови проживання людей у сільській і міській місцевості по всій країні. Проект підтримує розвиток енергоефективності, охорони здоров'я, довкілля і водопостачання у сільській місцевості, сприяє покращенню медичних послуг, доступу до чистої води й утилізації сміття, навчального середовища і безпеки населення, що було досягнуто шляхом впровадження проектів громад за участі самих громад.

В сукупності своїй всі перераховані проблеми можуть бути вирішені, але треба розуміти, що в цьому питанні головне – це ініціатива. За словами класика, «коли ти чогось бажаєш дуже сильно, весь Всесвіт допомагає тобі досягнути цього...». Саме тому у реформуванні місцевого рівня самоврядування має бути зацікавлена не тільки влада, а й сама громадськість, що, у підсумку, виступатиме запорукою впровадження сталого розвитку в Україні.

П.І.П: Міщенко Анастасія Сергіївна. Посада: студентка 4 курсу кафедри політології факультету соціології та управління Запорізького національного університету. Наукові інтереси: 1) Децентралізація в Україні та світі, геополітика, політичний маркетинг та реклама, соціологічні дослідження. Контакти: e-mail - natutifrutti2101@gmail.com, +380685320106\+380505828581